

جلسه ۲۲۵ (ج) ۹۰/۲/۲۸

بسم الله الرحمن الرحيم

صاحب عروة در مسئله ۱۱ می فرماید: «إذا اعتقد أن عليه قضاء فنواه ثم تبين بعد الفراغ فراغ ذمته لم يقع لغيره و أما لو ظهر له في الأثناء فإن كان بعد الزوال لا يجوز العدول إلى غيره و إن كان قبله فالأقوى جواز تجديد النية لغيره و إن كان الأحوط عدمه» .

این مسئله در مورد کسی است که تصور می کرده مثلاً چند روز روزه قضا به ذمه داشته و همان را نیت کرده ولی بعداً متوجه شده که روزه ماه رمضان به ذمه او نبوده بلکه می بایست روزه نذر می گرفته ، در این صورت آن روزهایی که گرفته از نذر حساب نمی شود زیرا آن چیزی که بدهکار بوده نیت نکرده یعنی آنی که نیت که غیر از آنی بوده که بدهکار بوده ، باید توجه داشت که قصد در این موارد تعیین کننده است زیرا روزه اشکال مختلف و حقائق مختلفی دارد و آنچه آنها را از یکدیگر متمایز می کند همان قصد است .

یک بحثی که در اینجا مطرح می شود بحث عدول می باشد ، اولاً باید بدانیم که عدول بر خلاف اصل می باشد زیرا هر عملی با قصد و نیت خودش و با موضوع خاص خودش تعیین پیدا می کند و دیگر نمی توان آن را تغییر داد البته شارع مقدس در شرایط خاصی عدول را جایز دانسته ، مثلاً در نماز ظهر و عصر عدول از لاحق به سابق را جایز می داند ولی عکس آن جایز نمی باشد ،

در ما نحن فيه هم اگر روزه تمام شود دیگر نمی توان چاره ای برای آن پیدا کرد ولی اگر قبل از ظهر یادش بیاید می تواند نیتش را تبدیل کند .

در فصل اول از کتاب صوم (فصل نیت) در مسئله ۱۲ گفتیم که اگر کسی یادش بیاید که روزه ای که گرفته است با نیت غلط بوده (مثلاً واجب را با ندب و یا معین را با غیر معین خلط کرده باشد) و یا چیزی از این قبیل اتفاق بیفتد تا قبل از ظهر قابل تدارک است و همچنین در آنجا گفتیم که در صورت نسیان و جهل در مورد روزه معین و غیر معین می توان تدارک کرد و غیر معین نیز مطلقاً قبل از ظهر قابل تدارک و تغییر می باشد و در روزه مستحبی هم تا قبل از غروب اگر چیزی نخورده باشد می شود مطلقاً نیت روزه کرد .

و اما درباره این عبارت سید که می فرماید: «و إن كان قبله فالأقوى جواز تجديد النية لغيره و إن كان الأحوط عدمه» باید عرض کنیم که علت احوط این است که این عمل با نیت خودش مشخص شده و تعیین پیدا کرده برای چیز خاصی لذا برای غیر از آن حساب کردن درست نیست و خلاف اصل می باشد و بعضی از محشین در حاشیه عروه در این مسئله گفته اند که بنا بر احوط و جوبی نباید ترک شود . خوب و اما امروز چهارشنبه است یک بحثی در نهج البلاغه داشتیم... .

و الحمد لله رب العالمين اولاً و آخراً و صلى الله على

محمد و آله الطاهرين

